

# Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 59.

Vydána dne 31. prosince 1953.

Cena 70 haléřů.

## OBSAH:

(101. — 104.) **101.** Zákon o přechodné úpravě promlčení některých peněžitých pohledávek. — **102.** Zákon, kterým se mění a doplňují některá ustanovení trestního práva správního. — **103.** Nařízení o rejstříku trestů. — **104.** Nařízení, kterým se stanoví sídla a obvody lidových soudů v Galantě a v Senci.

**101.****Zákon**

ze dne 22. prosince 1953

o přechodné úpravě promlčení některých  
peněžitých pohledávek.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

**§ 1.**

(1) Peněžité pohledávky z poměrů občanskoprávních, u nichž v den, kdy tento zákon nabude účinnosti, probíhá promlčecí doba aspoň tříletá, nepromlčí se před uplynutím roku 1955.

(2) Peněžité pohledávky z poměrů občanskoprávních, u nichž skončila promlčecí doba aspoň tříletá v době od 1. ledna 1949 do dne, kdy tento zákon nabude účinnosti, lze uplatnit do konce roku 1955, ačli tomu již nebrání pravomocné rozhodnutí.

**§ 2.**

Ustanovení § 1 nelze užít pro pohledávky na úhradu osobních potřeb podle zákona, pro pohledávky z poměru pracovního, pro nároky z poměrů směnečných a pro pohledávky z právních poměrů upravených zákonem č. 99/1950 Sb., o hospodářských smlouvách a státní arbitráži, a předpisy podle něho vydanými.

**§ 3.**

K započtení proti pohledávkám, jichž uplatnění umožňuje tento zákon, hodí se i pohledávky promlčené v době od 1. ledna 1949 do konce roku 1955. Tím nejsou dotčena zvláštní ustanovení, vylučující započtení pohledávek proti státu.

**§ 4.**

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr spravedlnosti v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Dr. Škoda v. r.

**102.****Zákon**

ze dne 22. prosince 1953.

kterým se mění a doplňují některá ustanovení  
trestního práva správního.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

**Oddíl první.****Čel zákona.****§ 1.**

Prohloubení výchovného účinku trestů ukládaných za přestupky je třeba zajistit novou úpravou těchto trestů. Aby se pak při posuzování trestných činů a závažných přestupků neuplatňovala hlediska zcela odlišná a aby se tak přispělo k důslednému zachovávání a upevňování socialistické zákonnosti, je třeba řízení o takových přestupcích soustředit u prokurátorů a soudů.

**Oddíl druhý.****Pravomoc ve věcech  
přestupkových.****Pravomoc orgánů národních  
výborů.****§ 2.**

(1) Orgán národního výboru může za přestupek uložit jako hlavní trest jen některý z těchto trestů:

- a) nápravné opatření až na tři měsíce,
- b) veřejné pokárání,
- c) pokutu do 3000 Kčs.

(2) Orgán národního výboru může za přestupek uložit jen tyto vedlejší tresty:

- a) zákaz činnosti,
- b) propadnutí věci,
- c) uveřejnění nálezu.

(3) Jen trestní komisi zřízené u národního výboru (§ 90 trestního řádu správního) náleží ukládat tyto tresty:

- a) nápravné opatření,
- b) veřejné pokárání,
- c) pokutu převyšující 500 Kčs,
- d) zákaz činnosti.

(4) Náhradní trest za nedobytnou pokutu orgán národního výboru neuloží.

**§ 3.**

(1) Má-li orgán národního výboru za to, že se zřetelem na stupeň nebezpečnosti přestupku pro společnost, míru zavinění, osobu pachatele nebo přitěžující okolnosti, je nutné za přestupek uložit trest jiného druhu nebo trest vyšší, než je uvedeno v § 2 odst. 1 nebo 2, postoupí věc příslušnému okresnímu prokurátoru; vrátí-li prokurátor postoupenou věc, orgán národního výboru v řízení pokračuje.

(2) Postoupit věc prokurátoru podle odstavce 1 může jen trestní komise zřízená u národního výboru.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se neužije v řízení o urážkách na cti.

**§ 4.****Kázeňské vyřízení přestupků.**

(1) Přestupky spáchané osobami podléhajícími vojenské kázeňské pravomoci se trestají podle kázeňských řádů pro ně platných.

(2) Ministři národní obrany a vnitra určí, kteří představení jsou oprávněni postoupit věc příslušnému vojenskému prokurátoru, nepovažují-li se zřetelem na stupeň nebezpečnosti přestupku pro společnost, míru zavinění, osobu pachatele nebo přitěžující okolnosti kázeňské vyřízení přestupku za postačující.

**Pravomoc prokurátorů a soudů.****§ 5.**

(1) Prokurátor a soud konají řízení o přestupcích ve věcech, které byly prokurátoru postoupeny podle § 3 nebo § 4 odst. 2.

(2) Jestliže se prokurátor doví o přestupku a má za to, že se zřetelem na okolnosti uvedené v § 3 odst. 1 je přiměřený trest jiného druhu nebo trest vyšší, než může uložit orgán národního výboru nebo jiný veřejný orgán, koná sám o přestupku řízení a podá žalobu u soudu; prokurátor však nemůže konat řízení o přestupku, rozhodl-li již ve věci v první stolici orgán národního výboru nebo jiný veřejný orgán.

(3) Ustanovení odstavce 2 se neuplatňuje, podléhá-li obviněný vojenské kázeňské pravomoci.

**§ 6.**

(1) Souvisí-li kterýkoli přestupek s trestným činem téhož obviněného, prokurátor a soud konají společné řízení i o tomto přestupku.

(2) Jestliže důvod společného řízení zanikne zastavením trestního stíhání pro trestný čin a nejde o případ uvedený v § 5 odst. 2, prokurátor nebo na jeho návrh soud postoupí zbývající věc příslušnému orgánu národního výboru nebo jinému veřejnému orgánu; postoupit zbývající věc orgánu národního výboru nebo jinému veřejnému orgánu však nelze, bylo-li ve věci již zahájeno hlavní líčení.

### § 7.

Vyjde-li v hlavním nebo odvolacím líčení o trestném činu najevo, že skutek, pro který byla podána žaloba, je přestupkem, rozhodne soud rozsudkem i o tomto přestupku.

### § 8.

O přeměně nápravného opatření, uloženého orgánem národního výboru, v trest odnětí svobody rozhoduje podle § 203 trestního řádu lidový soud, v jehož obvodu je národní výbor, jehož orgán uložil nápravné opatření.

### Oddíl třetí.

## Řízení o přestupcích před prokurátorem a soudem.

### § 9.

(1) Řízení o přestupcích koná v první stolici okresní prokurátor a lidový soud, a jde-li o přestupek, pro který obviněný jinak podléhá vojenské kázeňské pravomoci, nižší vojenský prokurátor a nižší vojenský soud.

(2) O řízení o přestupcích před prokurátorem a soudem se užíje přiměřeně ustanovení trestního řádu, pokud z ustanovení tohoto zákona nevyplývá nic jiného.

### § 10.

(1) Obviněný může být vzat do vazby nebo v ní ponechán jen z některého důvodu uvedeného v § 96 odst. 2 písm. a) nebo b) trestního řádu.

(2) Vazba nesmí trvat déle než třicet dnů.

### § 11.

Ustanovení § 124 odst. 2 až 4 trestního řádu o pozorování obviněného v ústavu se neuzije.

### § 12.

Prokurátor se může dát zastupovat orgánem povolaným k vyhledávání nebo zaměstnancem prokuratury, určeným generálním prokurátorem.

### § 13.

Ustanovení §§ 10 až 12 se neuzije, koná-li se společné řízení o trestném činu a přestupku.

### Oddíl čtvrtý.

## Tresty.

## Nápravné opatření ukládané za přestupky.

### § 14.

(1) Za přestupek může být uložen jako hlavní trest místo trestu odnětí svobody, stanoveného v zákoně, trest nápravného opatření; doba nápravného opatření takto uloženého činí nejméně čtrnáct dnů a nesmí činit více než dvojnásobek horní hranice trestu odnětí svobody, stanoveného v zákoně na tento přestupek.

(2) Nápravné opatření nelze uložit pachateli, který

- a) je trvale práce neschopen nebo
- b) podléhá vojenské kázeňské pravomoci.

(3) Pokutu vedle nápravného opatření nelze uložit.

### § 15.

Nápravné opatření se vykonává na svobodě. Záleží v tom, že pachatel je povinen po dobu trestu vykonávat práci mu určenou za sníženou odměnu za práci a bez některých výhod vyplývajících z pracovního poměru.

### § 16.

(1) Je-li pachatel v pracovním poměru, zejména vykonává-li práci převážně tělesnou, nenařídí se změna jeho zaměstnání. Z důležitých důvodů může však být na dobu trestu nařízena změna pachatelova zaměstnání, zejména v tom směru, aby vykonával práci méně odpovědnou nebo v jiném pracovišti; v tomto případě se zároveň stanoví zásady pro určení druhu, způsobu a místa pachatelova zaměstnání.

(2) Z odměny náležející pachateli za práci propadá jedna pětina státu; tato částka může být však při uložení trestu snížena až na jednu dvacetinu odměny.

(3) Doba výkonu nápravného opatření se nezapočítává do doby trvání pracovního poměru, pokud jeho délka má význam pro vznik nebo rozsah nároků z pracovního poměru; uplyne-li však jeden rok od výkonu nápravného opatření, tato doba se do doby trvání pracovního poměru dodatečně započte. Nároky pachatele z národního pojištění zůstávají nedotčeny.

## § 17.

(1) Do výkonu nápravného opatření se nezapočítává doba, po kterou pachatel práci mu určenou z jakéhokoli důvodu nevykonává.

(2) Jestliže pachatel práci mu určenou nenastoupí ve stanovené lhůtě nebo ji nevykonává řádně, přemění soud nápravné opatření v trest odnětí svobody. Za dva dny nevykonaného nápravného opatření uloží soud jeden den odnětí svobody.

V ý k o n n á p r a v n é h o o p a t ř e n í  
u l o ž e n é h o o r g á n e m n á r o d n í h o  
v ý b o r u.

## § 18.

Výkon trestu nápravného opatření uloženého orgánem národního výboru zařizuje tento orgán.

## § 19.

(1) O tom, že nápravné opatření bude vykonáno beze změny zaměstnání, vyrozumí orgán národního výboru, který je uložil, pachatelova zaměstnavatele a sdělí mu skutečnosti potřebné pro výkon tohoto trestu.

(2) Nařídí-li se změna dosavadního zaměstnání pachatele, určí nové zaměstnání orgán národního výboru, který nápravné opatření uložil, podle zásad stanovených při uložení trestu; zaměstnavateli sdělí skutečnosti potřebné pro výkon nápravného opatření.

(3) Zaměstnavatel pachatele je povinen neodkladně sdělit orgánu národního výboru veškeré skutečnosti rozhodné pro přeměnu nápravného opatření nebo jeho zbytku v trest odnětí svobody; je dále povinen ty částky odměny náležející pachateli za práci, které propadají státu, vyúčtovat a odvádět národnímu výboru.

## § 20.

Je-li pachatel stížen chorobou, která mu znemožňuje výkon určeného zaměstnání, orgán národního výboru na potřebnou dobu odloží nebo přeruší výkon nápravného opatření, které uložil, nebo určí pachateli zaměstnání jiné; to učiní orgán národního výboru též v tom případě, jde-li o těhotnou ženu, jejíž zdraví by bylo výkonem trestu ohroženo.

## § 21.

Doví-li se orgán národního výboru o skutečnostech, které odůvodňují přeměnu nápravného opatření jím uloženého nebo jeho zbytku v trest odnětí svobody, vyrozumí o tom ihned okresního prokurátora.

## § 22.

## Podmíněné odsouzení.

Výkon trestu odnětí svobody uloženého za přestupek může soud podmíněně odložit; ustanovení §§ 24 až 28 trestního zákona o podmíněném odsouzení se zde užije přiměřeně.

## § 23.

## Úhrnný trest.

Odsuzuje-li soud pachatele pro trestný čin a přestupek, užije přiměřeně ustanovení § 22 odst. 1 trestního zákona o úhrnném trestu.

## Oddíl pátý.

Ustanovení přechodná  
a závěrečná.

## § 24.

Trestní komise zřízená u národního výboru je podřízena radě národního výboru.

## § 25.

Dosavadních předpisů o řízení o přestupcích se užije, bylo-li v řízení zahájeném před účinností tohoto zákona v první stolici rozhodnuto; jestliže však rozhodnutí odvolací stolicí bylo změněno a věc byla vrácena první stolicí k novému projednání, pokračuje se v řízení podle tohoto zákona.

## § 26.

Zrušují se všechna ustanovení, která odporují tomuto zákonu; dále se zrušuje § 12 odst. 3 a 4 trestního zákona správního.

## § 27.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1954; provedou jej ministři spravedlnosti, vnitra a národní obrany a ostatní členové vlády.

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Dolanský v. r.

gen. arm. Dr. Čepička v. r. Maurer v. r.

Kopecký v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Uher v. r.

Dr. Neuman v. r.

Barák v. r.

Nosek v. r.

Beran v. r.

Plojhar v. r.

David v. r.

Poláček v. r.

Dvořák v. r.

Pospišil v. r.

Đuriš v. r.

Ing. Púčik v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Reitmayer v. r.

Jonáš v. r.

Smida v. r.

Krajčír v. r.

Ing. Šimůnek v. r.

Krošnář v. r.

Dr. Škoda v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Dr. Šlechta v. r.

Málek v. r.

Štoll v. r.

**103.****Nařízení  
ministrů spravedlnosti,  
národní obrany a vnitra**

ze dne 28. prosince 1953

**o rejstříku trestů.**

Ministr spravedlnosti, ministr národní obrany a ministr vnitra nařizují podle § 325 trestního řádu č. 87/1950 Sb. a podle § 94 trestního řádu správního č. 89/1950 Sb.:

**§ 1.**

Rejstřík trestů vede generální prokuratura.

**§ 2.**

(1) Do rejstříku trestů se zapisují:

- a) tresty pravomocně uložené za trestné činy,
- b) tresty odnětí svobody, nápravného opatření, veřejného pokárání a pokuty převyšující 500.— Kčs, pravomocně uložené za přestupky, jakož i vedlejší tresty uložené vedle některého z těchto trestů.

(2) Na příkaz ministra spravedlnosti se zapisují do rejstříku trestů též tresty uložené soudy cizích států.

(3) Zápisy týkající se osob, které zemřely, nebo osob starších než osmdesát let se z rejstříku trestů odstraní.

**§ 3.**

Prokurátoři, soudy, orgány národních výborů a jiné veřejné orgány jsou povinni sdělovat generální prokuratuře všechny skutečnosti důležité pro zápis do rejstříku trestů nebo pro změnu zápisu.

**§ 4.**

Výpis z rejstříku trestů se zpravidla (§ 6) vydá jen prokurátoru, soudu, orgánu národního výboru nebo jinému veřejnému orgánu anebo osobě, jíž se zápis týká, a to na jejich žádost.

**§ 5.**

(1) Ve výpisu z rejstříku trestů se uvedou tyto tresty uložené za trestné činy, pokud odsouzení nebylo zhlazeno:

- a) tresty odnětí svobody uložené nepodmíněně a tresty těžší,
- b) tresty nápravného opatření, bylo-li nápravné opatření přeměněno v trest odnětí svobody,
- c) tresty odnětí svobody podmíněně odložené, byl-li nařízen výkon trestu.

(2) Ve výpisu pro prokurátora, soud, orgán národního výboru nebo jiný veřejný orgán se kromě trestů, které se ve výpisu uvádějí podle odstavce 1, uvedou též

- a) tresty odnětí svobody nebo nápravného opatření uvedené v odstavci 1, uložené za přestupek, pokud od výkonu trestu neuplynul alespoň jeden rok,
- b) tresty nápravného opatření, pokud nápravné opatření nebylo ještě vykonáno,
- c) tresty odnětí svobody podmíněně odložené, pokud se podle zákona na pachatele nehledí, jako by nebyl odsouzen.

(3) Kromě trestů uvedených v odstavcích 1 a 2 se ve výpisu uvedou i všechny vedlejší tresty uložené vedle nich.

(4) Ve výpisu, který se k účelu trestního řízení vydává prokurátoru, soudu, orgánu národního výboru nebo jinému veřejnému orgánu, se uvedou všechny hlavní i vedlejší tresty zapsané v rejstříku trestů.

**§ 6.**

Kromě případů uvedených v § 4 nebo v širším rozsahu, než je stanoveno v § 5 odstavců 1 až 3, lze výpis z rejstříku trestů vydat, jen osvědčil-li žadatel generální prokuratuře, že to vyžaduje důležitý obecný zájem.

**§ 7.**

Úhrnné tresty uložené za trestné činy a přestupky se pro účely tohoto nařízení posuzují jako tresty uložené za trestné činy.

**§ 8.**

Zrušuje se nařízení ministrů spravedlnosti, národní obrany a vnitra č. 100/1951 Sb., o rejstříku trestů, ve znění nařízení č. 89/1953 Sb.

**§ 9.**

Toto nařízení nabývá účinnosti dne 1. ledna 1954.

Dr. Dolanský v. r.

gen. arm. Dr. Čepička v. r.

Barák v. r.

Dr. Škoda v. r.

**104.****Nařízení ministra spravedlnosti**

ze dne 29. prosince 1953,

kterým se stanoví sídla a obvody lidových soudů v Galantě a v Senci.

Ministr spravedlnosti nařizuje podle § 14 č. 2 zákona č. 66/1952 Sb., o organizaci soudů:

**§ 1.**

(1) Sídlo lidového soudu pro obvod okresního národního výboru v Galantě se stanoví v Galantě.

(2) Sídlo lidového soudu pro obvod okresního národního výboru v Senci se stanoví v Senci.

**§ 2.**

Tím se mění ustanovení § 2 odst. 2 č. 2 písm. m) nařízení ministra spravedlnosti č. 11/1949 Sb., kterým se stanoví sídla krajských soudů a sídla a obvody okresních soudů.

**§ 3.**

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1954.

Dr. Dolanský v. r.

Dr. Škoda v. r.